

A MERAGI-KATLAN BABÉRERDEJE

Horvátország sokarcú szigeteinek egyikén egy völgykatlan mélyére kell leereszkednünk, hogy a sok ezer évvel ezelőtt letűnt korok erdejébe jussunk. Cres szigetének ez a kis szeglete a botanikusoknak éppúgy csemege, mint a geográfusoknak.

Sajátos földtani képződmény tárul a szemünk elé, ha az Adrián hajózva Krk felől érkezünk a Kvarner-öböl legészakibb szigetéhez, Creshez. Egy féloldalasan megbillent kráterre emlékeztető barlangbeszakadás torka felé közelítünk. A szomszédos, néhány házból álló faluról kapta a nevét: Meragikatlan, horvátul Meraška jama. Az alsó pontja 50 méter magasan van a tenger szintje felett, a felső 270 méteren. Szélessége is hasonló, mintegy negyed kilométer.

ÓRIÁSKATLAN A LEJTŐN
Zártsága, vadsága különleges élőlényei túlélésének záloga. Igazi védterület

BABÉRERDŐ
A SZIGETEN
Am itt épp
a kanári-szigeteki
Gomerán,
esőáztatta terepen

FOTÓ: EXTERRA

ránk: félvad birkák, amelyek keresztül-kasul csatangolnak a szigeten, és persze a Meragi-gödörbe is letévednek. Ha egy-egy elhullik közülük, teteméhez a magasból hamarosan aláereszkedik egy hatalmas ragadozó madár – a fakókeselyű –, melynek kevés számú európai fészkelőhelyei közé tartozik Cres sziklás partvidéke. Ott, ahol kevés a birkatetem, mára a keselyűk is megfogyatkoztak. Nehéz természetvédelmi dilemma. Ha az erdeinket meg akarjuk védeni, vissza kell szorítani az erdei legeltetést. Ennek következménye lehet ugyanakkor, hogy egy szintén ritka állatfaj visszaszorul. Megoldást jelenthet persze a térben eltérő kezelés. A közeli keselyűmentő-központban (mert ilyen is van Cresen) javasoltam, hogy az erdők egy részét kerítsék el a birkáktól, hadd lássuk, hogyan jönnek rendbe! Nem tudom, megfogadták-e azóta a tanácsot...

SZÖVEG ÉS KÉP: GÁLHIDY LÁSZLÓ

A tengerből méltóságteljesen kiemelkedő Cres 600 m-nél magasabb gerincét egy hegylánc alkotja, amely eltakarja előlünk Isztriát. Az elnyújtott sziget északi végén a hegyoldalakat a nálunk is előforduló molyhos tölgyesek borítják, amelybe itt-ott szelídgesztenyék, vagy a hazánkban csak Csákvár mellett előforduló keleti gyertyánok elegyednek.

Meragnál, ahol a hajó partot ér, már egy kicsit más világ kezdődik – innen délre húzódik az igazi mediterrán erdők hazája, amit a régi időkben az örökzöld magyaltölgyek fémjeleztek. Ennek a sötétzöld, fényes levelű fának az erdei már csak néhány helyen található meg a szigeten; az eredeti növényzet nagyrészt odalett a tájhasználat évezreidei során. A török időkben meghonosodott, ma is hagyományosan folytatott külterjes legeltetés nem is engedi, hogy helyreálljon – helyette bozótos, vagy száraz fűvel éppen csak benőtt, csupasz sziklamezők fehérlenek. A magyaltölgyek erdei azonban földtörténeti léptékkal nézve fiatalok, csak a jégkorszak után, a lassan formálódó mediterrán klíma hatására alakultak ki. Előtte, a harmadidőszak melegebb, párásabb, csapadékosabb éghajlatán olyan babérlombú erdők nőttek itt, amelyekhez hasonlót ma csak Kína déli részén, vagy a Kanári-szigetek néhány tagján találunk.

A MERAGI BABÉRERDŐ alig áthatolható, árnyas sűrűje szinte háborítatlan élőhely

A magnóliafélekkel, avokádoval és más trópusi rokonságú fákkal jellemezhető erdőségek szerény „hírmondója” a nemes babér, amelynek kisebb ligetei megmaradtak a Földközi-tenger partvidékének nedvesebb, enyhébb klímájú pontjain, egy, a jégkorszak által elsodort világ maradványaként. Cres szigetén csak itt, a szélvédett Meragi-mélyedés alján találkozunk vele.

Ha leereszkedünk a beszakadás aljába, jókora kőgörgöten kell óvatoskodnunk, amelyen magabiztosan kapaszkodnak a babérfák. Érezhetően párássabb itt a levegő, mint „odafönn”, amit a kövekre tapadó vastag moharéteg is jól jelez. A szürkés, vékony kérgű babérfák között kevés idős akad – feltehetően a helyiek ma is tűzifaként hasznosítják. A szűrős cserjék között néha egy-egy szempár villan

BRUNTON

BUMP **EMBER**

11 990 HUF 24 990 HUF

Bump és az Ember kettő, kézbeillő, kompakt, hibrid nap-elemes akkumulátor töltő kifejezetten okostelefonok és zenelejátszó egységek töltésére. Mindkettő egy lítium polimer akkumulátorral valamint külső napcellákkal rendelkezik, így bárhol lehetsz, nem merülnek le.

PROOF

ENERGIA EGY ZSEBBEN!!

HIBRID NAPELEMES TÖLTŐ

ELPUSZTÍTHATATLAN!

Te vagy a garancia! Teljesen mindegy hogy hol, mikor, hogyan használsz a Brunton termékeit – ha bármilyen baja történik, mi megjavítjuk vagy cseréljük. Használd nyugodtan úgy ezeket a Brunton termékeket, mintha elpusztíthatatlanok lennének – mert valóban, tényleg azok! www.bruntoneurope.com

Agancs Vadászati Áruház; Jagdrevier Vadászbolt
Mountex Váci út; Mountex Ferenc krt.;
Mountex Budaörs; Világjárók Boltja